

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

SAYI : B.18.0.ÇYG.0.02.02-010.06- 16691

28 EYLÜL 2010

KONU : Hava Kirliliğinin Kontrolü ve
Önlenmesi

GENELGE
(2010/14)

Hava Kirliliğinin Kontrolü ve Önlenmesi Genelgesinin maksadı bir taraftan hava kirliliğini azaltmak, diğer taraftan da uygulamada birlikteliği sağlamaktır.

Bilindiği üzere 06/06/2008 tarihli ve 26898 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği (HKDY) (Değişiklik:05/05/2009-27219) ile hava kalitesi limit değerlerinin yıllar itibariyle azaltılması hedeflenmiştir.

Ayrıca ısınmadan kaynaklanan hava kirliliğinin önlenmesi maksadıyla, “Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü (IKHKK) Yönetmeliği” 13/01/2005 tarih ve 25699 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.(Değişiklik: 17/03/2005-25758; 14/05/2007-26522; 07/02/2009-27134; 27/01/2010-27475). Bu yönetmelikte ısınma maksadıyla kullanılacak yakıtlar ve kullanılması yasak olan yakıtlar belirlenmiştir.

Anılan Yönetmeliğin 28 inci Maddesinde; “il ve ilçelerin kirlilik derecelendirilmesi; il ve ilçenin topografik yapısı, atmosferik şartlar, meteorolojik parametreler, sanayi durumu, nüfus yoğunluğu ve önceki yılların hava kalitesi ölçüm sonuçları dikkate alınarak 06.06.2008 tarih ve 26898 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi (HKDY)Yönetmeliğine göre Bakanlık tarafından kış sezonu başlamadan önce ilan edilir.” denilmektedir.

Bu bağlamda; hava kalitesi ölçüm sonuçları ve IKHKK Yönetmeliğinde belirtilen yakıt özellikleri çerçevesinde, il/ilçelerin değerlendirmesi Bakanlığımızca yapılmış ve kullanılması öngörülen yakıtlara göre il/ilçelerin gruplarını gösteren EK-I listesi oluşturulmuştur. Bu gruplandırma yapılırken, il/ilçelerde kullanılması gereken yakıt özelliklerinden daha düşük kalitede yakıt kullanılması halinde HKD Yönetmeliğinde belirtilen limit değerlerin aşılması durumu göz önünde bulundurulmuştur.

EK-I listesi ile kullanılacak yakıt özellikleri değişen il/ilçelerimizde, katı yakıt satıcıları mevcut stoklarını, Genelgenin yayım tarihinden 30 (otuz) gün içerisinde il çevre ve orman müdürlüklerine beyan etmelidir. Beyanda bulunan Katı Yakıt Satıcıları stokları tükeninceye kadar önceki Mahalli Çevre Kurulu (MÇK) kararına uygun kömür satışını yapabilirler.

İllerde yakıt programlarının belirleneceği MÇK kararlarının kış dönemi başlamadan önce alınması esastır. Ancak IKHKK Yönetmeliğinin 31 inci maddesine istinaden, MÇK kararlarında farklı özellikte yakıtların belirlenmesi gerekli görülürse, gerekçeler Bakanlığımıza sunulmalı ve Bakanlığımız görüşü doğrultusunda hareket edilmelidir.

MÇK toplantılarına etkin katılımın sağlanması maksadıyla ilgili kurul üyelerine en az 5 (beş) iş günü öncesinde haber verilmesi önem arz etmektedir.

Uygulamada dikkat edilmesi gereken diğer hususlar alt başlıklar halinde aşağıda yer almaktadır.

I-ISINMA:

I.1.Yakıtlar

Isınma maksatlı kullanılan ithal ve yerli katı yakıtlar (kömür, briket kömür, prina briketi vb.) için **katı yakıt satıcısı kayıt belgesi, dağıtıcı kayıt belgesi, uygunluk izin belgesi, satış izin belgesi, analiz, ihalelere katılım, denetim, genel yükümlülükler ve uygulanacak müeyyideler aşağıda belirtilmektedir.**

Yakıtlara ilişkin belge düzenleme işlemlerinde;

6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'un 42 nci Maddesinden muaf tutulan kooperatif ve birlikler için **belge** düzenlenirken, “İşyeri Açma ve Çalıştırma Ruhsatı” ve “Oda Sicil Kaydı (Mahrukatçılar Odasına veya Sanayi ve Ticaret Odasına veya ilgili Esnaf Odasına kayıtlı olduğuna dair belge) talep edilmeyecektir.

İthalatçı/üretici/dağıtıcı/satıcının il çevre ve orman müdürlüklerine vermiş oldukları her türlü belgenin fotokopilerinin kendileri tarafından imzalanıp kaşelenmesi halinde (imza sirküleri hariç) noter onayı aranmaz. Yalnızca imza sirkülerinde, sirkülerin noter tasdikli asıl nüshasının getirilmesi halinde, belgenin fotokopisi il çevre ve orman müdürlüğü tarafından “Aslı Gibidir” onayı ile kabul edilebilecektir.

Katı Yakıt Satıcısı Kayıt Belgesi:

1-**Katı yakıt satıcısı kayıt belgesi**, tüketiciye doğrudan satış yapmak isteyenlerden aşağıda belirtilen şartları sağlayan gerçek ve tüzel kişilere verilir. **Katı yakıt satıcısı kayıt belgesi** almak isteyenler;

- Kayıt belgesi alınacak ilden, katı yakıt satışı ile ilgili alınmış İşyeri Açma ve Çalıştırma Ruhsatı,
- Oda Sicil Kaydı (Mahrukatçılar Odasına veya Sanayi ve Ticaret Odasına veya ilgili Esnaf Odasına kayıtlı olduğuna dair belge),
- İmza Sirküleri (noter onaylı)
- Taahhütname (il çevre ve orman müdürlüğünün talebine bağlı)

ile il çevre ve orman müdürlüğüne müracaat ederler.

İl çevre ve orman müdürlüğünce yapılan inceleme sonucuna göre bir işyeri için **EK-II katı yakıt satıcısı kayıt belgesi** düzenlenir. Söz konusu belgeyi almak isteyen gerçek ve tüzel kişinin bir ilde birden fazla işyeri var ise, **belge numarası aynı kalmak üzere her bir işyeri için ayrı bir katı yakıt satıcısı kayıt belgesi** düzenlenir. Ayrıca, katı yakıt satıcı kayıt belgesinin yanı sıra satıcılara EK-VI tablosu da verilir.

2- **Katı yakıt satıcısı kayıt belgesi**, bir başka ilde ihaleye katılım hariç belgenin alındığı il sınırları içerisinde geçerlidir. **Katı yakıt satıcısı kayıt belgesi** almayan ithalatçı/üretici/dağıtıcı /satıcılar tüketiciye doğrudan satış yapamazlar.

3- İthalatçı/üretici/dağıtıcı , katı yakıtın satılacağı ilin il çevre ve orman müdürlüğünden **katı yakıt satıcısı kayıt belgesi** almayan **satıcılara** katı yakıt veremez.

4- **Katı yakıt satıcısı kayıt belgesinin** düzenlenmesine esas bilgi ve belgelerde değişiklik olmaması durumunda daha önce düzenlenmiş olan belgenin yenilenmesine gerek bulunmamaktadır. İl çevre ve orman müdürlüğünce bu firmalara, tabi oldukları hususlar ve müeyyideleri içeren yazı ekinde EK-VI tablosu gönderilir.

Dağıtıcı Kayıt Belgesi:

1- Dağıtıcı kayıt belgesi; ithalatçı veya üreticiden aldığı kömürü, ithalatçı veya üretici adına katı yakıt satıcısı kayıt belgesine sahip satıcılara satış yapan gerçek ve tüzel kişilere verilir. Dağıtıcı kayıt belgesi almak isteyen gerçek veya tüzel kişiler;

- İthalatçı veya üretici ile arasında yapılmış (ithalatçı/üretici/dağıtıcının sorumluluklarını açıkça tanımlayan) sözleşme
- Oda Sicil Kaydı (Mahrkatçılar Odasına veya Sanayi ve Ticaret Odasına veya ilgili Esnaf Odasına kayıtlı olduğuna dair belge (kömür satışı/dağıtımını yapabileceğine yönelik bilgi belge üzerinde bulunmalı)
- İmza Sirküleri (noter onaylı)
- Taahhütname (İl çevre ve orman müdürlüğünün talebine bağlı)

ile işyeri açma ve çalıştırma ruhsatını aldığı ilin il çevre ve orman müdürlüğüne müracaat ederler.

İl çevre ve orman müdürlüğünce dağıtıcı kayıt belgesi (EK-III) düzenlenir. Dağıtıcılara Dağıtıcı Kayıt Belgesinin yanı sıra EK-VIII tablosu da verilir.

2-Dağıtıcılar, dağıtıcısı olmadıkları ithalatçı/üreticinin yakıtını hiç kimseye veremezler, satamazlar ve satış izin belgesi alamazlar.

3-Dağıtıcılar, katı yakıt satıcısı kayıt belgesi almak şartıyla perakende kömür satışı yapabilirler.

Uygunluk İzin Belgesi:

1- Uygunluk izin belgesi; IKHKK Yönetmeliği kapsamında yerli kömürler, toz kömürden elde edilen briket kömürü, prina ve prina dışındaki diğer biyokütlelerden elde edilen briketler için düzenlenir.

Katı yakıt üreticisi, ocaktan üretilerek satışa sunulacak hale getirilmiş ve miktarı belirlenmiş yakıt için, yakıtın çıkarıldığı ilin il çevre ve orman müdürlüğüne başvurur. İl çevre ve orman müdürlüğünce **TS 5125 ve TS 2390** sayılı standartların belirlediği şekilde numune alınarak/aldırılarak, IKHKK Yönetmeliği'nin 26 ncı maddesi kapsamında belirtilen laboratuvarlarda analiz yaptırılır. Analiz sonuçları IKHKK Yönetmeliğinde belirtilen sınırları sağlaması halinde, gerekli görüldüğünde Bakanlık görüşü alınarak, EK-IV'te örneği verilen **uygunluk izin belgesi üreticiye verilir.**

2-Uygunluk izin belgesine esas miktar belirlenirken, izne esas olacak yakıtı ait yıllık üretim miktarı, yakıt iyileştirme kapasitesi, satışa sunulan yakıtın özelliklerinin değişmeyeceğinin üretici tarafından taahhüt edilmesi dikkate alınarak, yıllık üretim miktarı için uygunluk izin belgesi düzenlenebilir.

Satış İzin Belgesi:

1- İthalatçı/üretici;

- katı yakıtta ait **uygunluk belgesi/uygunluk izin belgesi** (ithalatçı/üretici tarafından fotokopisi tasdik edilmiş)
- **katı yakıt satıcısı kayıt belgesi** almış satıcıların ve dağıtıcıların (sözleşme yaptıkları ve dağıtıcı kayıt belgesine sahip olanlar) listesinin (katı yakıt satıcıları ile dağıtıcıların kayıt belge numarası, satıcı adı, dağıtıcı adı ve adresi) ekinde yer aldığı bir dilekçe ile il çevre ve orman müdürlüğüne başvurur.

Söz konusu başvuru, il çevre ve orman müdürlüğünce incelendikten sonra, uygun bulunması halinde, il çevre ve orman müdürlüğünce bir örneği EK-V'te verilen "**satış izin belgesi**" **ithalatçı/üreticiye** verilir. İthalatçı/üreticiye, satış izin belgesinin yanı sıra EK-VII tablosu da verilir.

2- İthalatçı/üretici **satış izin belgesinin** birer kopyasını (ithalatçı/üretici tarafından fotokopisi onaylı) **katı yakıt satıcısı kayıt belgesine** sahip satıcılara ve **dağıtıcı kayıt belgesine** sahip dağıtıcılara vermek zorundadır. Satıcılar ve dağıtıcılar ise denetimler esnasında söz konusu satış izin belgesini yetkililere ibraz etmek zorundadırlar.

Analiz:

Her türlü katı yakıttan numune alımı Bakanlığımızın 24/03/2010 tarihli ve B.18.0.ÇYG.0.05.03/4857 sayılı Katı Yakıt Numune Alma ve Analiz Genelgesi kapsamında yapılmalıdır. Analiz için yapılacak ödemeler; **uygunluk izin belgesi** alınması sırasında **üretici** tarafından, denetim sırasında ise **ithalatçı/üretici/dağıtıcı /satıcı** tarafından karşılanır.

Sosyal Yardımlaşma Vakfı Kömürleri:

Sosyal Yardımlaşma Vakfı aracılığıyla yapılan kömür dağıtımında, 29/01/2010 tarihli ve 27477 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/15760 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı çerçevesinde, hava kirliliği ile mücadelede başarı ve uygulamada birlikteliğin sağlanması amacıyla, EK-I listesinde belirtilen gruplar dikkate alınarak Mahalli Çevre Kurullarınca belirlenecek özellikteki kömürlerin dağıtılması ve İKHKK Yönetmeliğinde belirlenen hususlara uyulması gerekmektedir.

Dağıtımı yapılan kömürlerin kalitesiyle ilgili ortaya çıkabilen yanlış değerlendirmelerin önlenmesi açısından, gerekli görülmesi halinde söz konusu kömürlerden de numune alınarak analiz yaptırılmalıdır. Dağıtımı yapılan kömürden alınacak numunenin analiz sonuçlarının, dağıtımı yapılan yerle ilgili belirlenen özellikleri sağlamaması durumunda söz konusu kömür, özellikleri sağlayan kömürle değiştirilmek üzere toplattırılır ve kömürün dağıtımı durdurulur. Söz konusu durum; Sosyal Yardımlaşma Vakfı yetkililerine, TKİ Genel Müdürlüğü'ne ve kömür üreticisine bildirilir.

İhalelere Katılım:

Katı yakıt ihalesine;

- ithalatçılar **İthalatçı Kayıt Belgesi** (ithalatçı tarafından fotokopisi onaylı),
- üreticiler **Uygunluk İzin Belgesi** (üretici tarafından fotokopisi onaylı) ,

- dağıtıcılar herhangi bir ilde alınmış **Dağıtıcı Kayıt Belgesi** ve
- satıcılar ise herhangi bir ilde alınmış **Katı Yakıt Satıcısı Kayıt Belgesi** (satıcı tarafından fotokopisi onaylı) ile katılabilirler.

İhaleyi kazanan ithalatçı/üretici/dağıtıcı/satıcı, katı yakıtla ilişkin bilgi ve belgeleri (uygunluk belgesi/uygunluk izin belgesi, miktar vb.) ihalenin yapıldığı ilin ve ihaleye katılıma esas belgenin alındığı ilin il çevre ve orman müdürlüğüne vermek zorundadırlar.

Denetim:

1-Bakanlığımızın 29/06/2006 tarihli ve B.18.0.ÇYG.0.02.00.02/7530 sayılı Yetki Devri Genelgesi (2006/19) kapsamında yetki devri yapılmış Büyükşehir, merkez ilçe, il ve ilçe belediyeleri kendi sınırları içinde satışa sunulan katı yakıtların denetimini yapma ve idari yaptırım kararı verebilme yetkisine sahiptir. Bu kapsamda yetki devri yapılmış olan belediyeler ile il çevre ve orman müdürlükleri arasında gerekli işbirliği sağlanmalıdır. Ancak, yetki devri yapılmış olan belediyeler **satış izin belgesi** düzenleyemezler ve denetim sırasında ithalatçı/üretici/dağıtıcı/satıcıdan bu genelgede belirtilen bilgi ve belgeler dışında herhangi bir bilgi ve belge isteyemezler.

2-Belediyeler tarafından satışa sunulan katı yakıtların denetimi il çevre ve orman müdürlüğüne yapılır ve il çevre ve orman müdürlüklerince gerekli idari yaptırım kararı uygulanır.

3-İdari yaptırım kararlarının uygulanması esnasında, Çevre Kanununa Göre Verilecek İdarî Para Cezalarında İhlalin Tespiti ve Ceza Verilmesi İle Tahsili Hakkında Yönetmelikte belirtilen tutanaklar kullanılır.

4-Tutanaklarda, denetime konu katı yakıtın miktarına, ilgili belgelerinin (**katı yakıt satıcısı kayıt belgesi/ dağıtıcı kayıt belgesi/uygunluk belgesi /uygunluk izin belgesi/satış izin belgesi**) tarih ve sayılarına mutlaka yer verilmesi gerekmektedir.

Genel Yükümlülükler:

1-İthalatçı/üretici/dağıtıcı/satıcılar, satışa sunulan katı yakıtı başka katı yakıtlarla karıştıramaz.

2-İthalatçı/üreticiler; dağıtıcı ve satıcılardan, yakıtın niteliklerinin korunması, İKHKK Yönetmeliğinde ve genelgede yazılı hususlara uyulması, İKHKK Yönetmeliğinde belirlenen özelliklere sahip olmayan katı yakıtın satışı ve kullanımının durdurulması ve tüketicinin uğrayacağı zararların karşılanması gibi hususları içeren taahhütname alabilir veya dağıtıcı ve satıcılarla sözleşme yapabilirler.

3-İthalatçı/üretici/dağıtıcı/satıcılar, katı yakıtların taşınması sırasında, katı yakıtla ait **satış izin belgesi** (ithalatçı/üretici tarafından fotokopisi onaylı) ile sevk irsaliyesini araçta bulundurmak ve denetimler esnasında yetkililere ibraz etmek zorundadırlar.

4- İthalatçı/üreticiler EK-VII'de yer alan bilgileri 3 (üç) aylık dönemler (ocak-mart, nisan haziran, temmuz-eylül ve ekim-aralık) halinde,

- dağıtıcı EK-VIII'de yer alan bilgileri 3 (üç) aylık dönemler (ocak-mart, nisan-haziran, temmuz-eylül ve ekim-aralık) halinde,

- satıcılar ise EK-VI'da yer alan bilgileri 6 (altı) aylık dönemler (ekim-mart ve nisan-eylül) halinde söz konusu dönemin bitiminden itibaren 1 (bir) ay içerisinde il çevre ve orman müdürlüğüne bildirmek zorundadırlar.

5-İl çevre ve orman müdürlüklerinin, envanter oluşturulması maksadıyla ithalatçı/üretici/dağıtıcı /satıcı tarafından bildirilen (EK-VI, EK-VII, EK-VIII) katı yakıt (kömürler, briket kömürleri, biyokütle vb.) ve Sosyal Yardımlaşma Vakfı aracılığı ile dağıtılan yakıt bilgilerini, Bakanlığımız www.cevreorman.gov.tr web sitesinde yer alan 'Kömür Bilgileri Excel Tablosu'na işlenmek suretiyle **Mayıs ayının sonuna kadar** isinmasubesi@cevreorman.gov.tr elektronik posta adresine ve resmi yazı ile Bakanlığımıza bildirmeleri ve bilgileri il Çevre ve Orman Müdürlüğü veri tabanında muhafaza etmeleri gerekmektedir.

6- Üretici firmaya verilen Uygunluk İzin Belgesi/Satış izin Belgesinin, dağıtıcı/satıcının kayıt belgesinin kaybolması ya da belgenin düzenlenmesine esas bilgi ve belgelerde değişiklik olması durumunda, belge sahibi 1 (bir) ay içerisinde il çevre ve orman müdürlüğüne müracaat etmek zorundadır. Ancak, belge üzerinde belirtilen bilgide değişiklik varsa, il çevre ve orman müdürlüğüne aynı belge numarasıyla yeni **belge** düzenlenir.

Uygulanacak Müeyyideler:

1-İthalatçı/üretici/dağıtıcı/satıcılara; ilgili tablolar ile bildireceği satış bilgilerini, söz konusu dönemlerin bitiminden itibaren 1 (bir) ay içerisinde il çevre ve orman müdürlüklerine göndermemesi durumunda 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 12 nci ve 20 nci (g) maddeleri uygulanır. İthalatçı/üretici/dağıtıcı/satıcılarda stok tespiti yapılarak, istenilen bilgiler gönderilinceye kadar faaliyetleri durdurulur. Bilgilerin il çevre ve orman müdürlüklerine ulaştırılmasından sonra faaliyete izin verilir. Yaptırımlar, firmanın kayıtlı bulunduğu il çevre ve orman müdürlüğü tarafından uygulanır. Söz konusu fiilin 3 (üç) yıl içerisinde tekrarı halinde Çevre Kanununun 23 üncü maddesine göre işlem yapılır.

2- Yukarıda "Genel Yükümlülükler" bölümünün 6 ıncı maddesinde belirtilen hususları süresi içinde yerine getirmeyen firmalara 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 12 nci, 20 nci (g) maddeleri uygulanır.

3-İthalatçı/üretici/dağıtıcı/satıcılardan yanlış ve/veya yanıltıcı belge düzenleyenler için Çevre Kanununun 26 ncı maddesine göre Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur. Söz konusu cezanın onaylanması durumunda, firmanın kayıt/izin belgesi iptal edilir ve 1 (bir) yıl süre ile yeni kayıt/izin belgesi düzenlenmez. Stoktaki kömüre mahkeme kararına göre işlem yapılır.

4- Katı yakıt satıcısının, belgenin alındığı il sınırları dışında satış yaptığıının tespit edilmesi halinde (usûlune uygun olarak yapılan ihaleli satış hariç) **söz konusu** satıcıya yeni kömür sevkiyatı yapılmaması hususunda ithalatçı/üretici/dağıtıcıya gerekli talimat verilir, katı yakıt satıcısı kayıt belgesi 1 (bir) yıl süre ile iptal edilir ve satıcının elinde bulunan kömürler il çevre ve orman müdürlüğünün bilgisi dahilinde ithalatçı/üretici/dağıtıcıya iade edilmesi sağlanır.

5- Dağıtıcının;

-katı yakıt satıcısı kayıt belgesi almamış olan satıcıya,
-katı yakıt satıcısı kayıt belgesini almadan (usulüne uygun olarak yapılan ihaleli satış hariç) tüketiciye satış yapması durumunda, söz konusu dağıtıcıya yeni kömür sevkiyatı yapılmaması hususunda ithalatçı/üreticiye gerekli talimat verilir, dağıtıcı kayıt belgesi 1 (bir) yıl süre ile iptal edilir ve dağıtıcının elinde bulunan kömürler il çevre ve orman müdürlüğünün bilgisi dahilinde ithalatçı/üreticiye iade edilmesi sağlanır.

6- İthalatçı/üretici tarafından katı yakıt satıcısı kayıt belgesi almamış olan satıcıya satış yapılması durumunda, yakıt ithalatçı/üretici tarafından geri alınır. Konu il çevre ve orman müdürlüğü tarafından Bakanlığa bildirilir. Bu durumun 1 (bir) yıl içerisinde ikinci kez tekrarlanması halinde 1 (bir) yıl süre ile ülke genelinde satış izin belgesi düzenlenmez.

7- Katı yakıt numunelerinin analiz sonuçlarının herhangi bir parametrede, Bakanlığımızca belirtilen limit değerleri sağlamaması (olumsuz olması) halinde, numunenin alındığı yerde katı yakıtın satışı/dağıtımını durdurulmalı, miktarı tespit edilmelidir. Bakanlığımızın 24/03/2010 tarihli ve B.18.0.ÇYG.0.05.03/4857 sayılı Katı Yakıt Numune Alma ve Analiz Genelgesi kapsamında;

- birinci şahit numunenin olumlu çıkması halinde ikinci şahit numuneye ait analiz raporu diğer raporlarla karşılaştırılmalı ve çoğunluğu sağlayan sonuca göre değerlendirme yapılmalıdır. (Örneğin: 2 olumsuz, 1 olumlu sonuç olumsuz olarak; 2 olumlu, 1 olumsuz sonuç olumlu olarak kabul edilmelidir.)
- Çoğunluğu sağlayan sonucun olumlu olması durumunda katı yakıtın satışına/dağıtımına devam edilir.
- Katı yakıtın olumsuz olarak değerlendirilmesi halinde yakıtın İl Çevre ve Orman Müdürlüğünün bilgisi dahilinde ithalatçı/üretici tarafından geri alınarak, kullanılması uygun görülen yerleşim yerinde veya Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliği Kontrol (SKHKK) Yönetmeliği kapsamında belirtilen baca gazı emisyon sınır değerlerinin sağlanabildiği tesislerde kullanılması temin edilir, ithalatçı/üretici/dağıtıcının kayıtlı olduğu İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne ve diğer iller ile Bakanlığımıza bilgi verilir. Söz konusu katı yakıtla ilgili satış izni belgesi alınmış olan diğer illerde, bu belgeye konu olan yakıttan numune alınarak analiz sonucuna göre uygulama yapılır.

Olumsuzluğun tespit edildiği analiz sonuçları dikkate alınarak, söz konusu yakıtın o ildeki diğer satış yerlerinden ayrı ayrı numune alınarak yapılacak analiz sonucuna göre uygulama yapılması gerekmektedir. 1 (bir) yıl içerisinde aynı ilde yapılacak denetimlerde ikinci defa olumsuzluk tespit edilmesi durumunda, söz konusu ithalatçı/üreticinin o ilde satış izin belgesi iptal edilir, Bakanlığa bilgi verilir ve sözkonusu ithalatçı/üreticiye o ilde 1 (bir) yıl satış izin belgesi verilmez.

Satış izin belgesi iptal edilen yakıtta ait bir başka ilde de satış izin belgesi alınmış ise, diğer illerde de gerekli analizler yaptırılır ve yukarıda belirtilen hususlar çerçevesinde uygulama yapılır.

8- **Mahkemelerde** açılacak tespit davaları veya Bakanlık/il çevre ve orman müdürlüğünün gerekli görmesi dışında, yerli/ithal yakıtla ilişkin olarak yeni numune alınmayacaktır.

I.2 Yakma Sistemleri

Kış gelmeden önce ısınmada kullanacak yakıtların yanma veriminin artırılmasını, buna paralel olarak yakıt tüketimi ve bacadan atılan kirletici emisyonlarının azaltılmasını sağlamak için;

- soba ve kalorifer kazanları ile bacaların periyodik temizlenmesi,
- kalorifer tesisatlarının izole edilerek ısı kayıplarının önlenmesi,
- tüm ısıtma tesisatının bakımı ve temizliğinin yapılması,
- kazan dairelerinin yeterince havalandırılarak işletme talimatlarına uyulması,
- soba ve kalorifer kazanlarında kabul edilen standartlara uygunluğun aranması,
- kalorifer kazanlarının tekniğine uygun yakılarak kazan bakımı işlerinde çalışacaklar için İl Çevre ve Orman Müdürlükleri, Belediyeler ve Gönüllü Kuruluşların işbirliği ile “Yetkili Kalorifer Ateşçisi Kursları” düzenlenmesi ve halkın bilgilendirilmesinin sağlanması önem arz etmektedir.

II- Motorlu Taşıtlar:

Bakanlığımızca yayınlanan 04/04/2009 tarihli ve 27190 sayılı Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü Yönetmeliği ile 29/04/2009 tarihli ve 6916 sayılı 2010/22 Genelgede motorlu taşıtlarla ilgili belirtilen hususlara uyulmalıdır.

Motorlu taşıtlardan kaynaklanan hava kirliliğinin azaltılması için;

- toplu taşıma sistemlerinin yaygınlaştırılması,
- kaliteli akaryakıt kullanımının sağlanması,
- trafikte yoğun olarak kullanılan toplu taşıma araçları da (belediye ve özel halk otobüsleri, minibüs v.b.) dahil olmak üzere tüm araçların gerekli bakım ve egzoz emisyonu ölçümlerinin zamanında yapılması büyük önem arz etmektedir.

Bu bağlamda, öncelikli olarak taraflara gerekli bilgilendirmenin yapılması, belediyeler ve Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonuna bağlı odalarla işbirliği yapılmasına paralel olarak egzoz gazı emisyon ölçüm denetimlerinin düzenli ve sık aralıklarla gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bunların yanı sıra, emisyon miktarları daha düşük olan toplu taşıma araçları ve alternatiflerinin (raylı sistemler ve deniz yolu) kullanımına ve yeşil dalga trafik düzenlemelerine yönelik eylem planlarının hazırlanması için gerekli çalışmalara öncelik verilmelidir.

III- Sanayi Tesisleri:

Sanayi tesisleri ile ilgili hususlarda Bakanlığımızca yayınlanan 03/07/2009 tarihli ve 27277 sayılı Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliği Kontrolü (SKHK) Yönetmeliği ve 16/10/2009 tarihli ve 17074 sayılı 2009/19 Genelgesinde belirtilen hususlara uyulması gerekmektedir.

IV-Temiz Hava Eylem Planı:

Bilindiği gibi, 06/06/2008 tarihli ve 26898 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan HKDY Yönetmeliğinde insan ve çevre sağlığı açısından önemli olan hava kalitesi limit değerlerinin azaltılarak AB standartlarına uyum sağlanması hedeflenmektedir.

Bu bağlamda, Bakanlığımız internet sitesinde yayınlanmış olan Ulusal Temiz Hava Eylem Planı (2010-2013) dikkate alınarak, Yönetmelikte 2014 yılına kadar belirtilen hava kalitesi limit değerlerini sağlamaya yönelik, il bazında hava kirliliğini önleyici olarak yapılan

çalışmaları ve alınan tedbirleri içeren temiz hava eylem planları hazırlanmalı ve **en geç 2011 yılının Nisan ayı sonuna kadar** Bakanlığımıza gönderilmelidir.

V-Halkın Bilgilendirilmesi:

1-Hava kirliliğinin yoğun olduğu günlerde alınması gereken önlemler konusunda hassasiyet gösterilmesi için halkın bilgilendirilmesi,

2-Halkın duyarlılığının artırılması için hava kirliliği ölçüm sonuçlarının günlük olarak halka duyurulması,

3-Hava kirliliğinin yoğun olduğu günlerde öğrencilerin açık alanda tören yapmalarının önlenmesi,

4-Hava kirliliği ile ilgili eğitici programların düzenlenmesi,

5-Tüketicilerin IKHKK Yönetmeliği'nde ve bu genelgede belirtilen özelliklerdeki yakıtları kullanması,

6-Başta resmi bina ve okullar olmak üzere yeni bina yapımında ısı yalıtım projelerinin uygulanması,

7-Kış gelmeden önce binalarda ısı kaçağının önlenmesi, pencerelerin çift camlı olması ve binalarda özellikle dıştan yalıtım yapılması hususlarının yakıt tasarrufuna katkıları konularında halkın bilgilendirilmesi,

8-Okullarda ve resmi binalarda değiştirilmesi gereken pencerelerin ısı camlı pencerelerle değiştirilmesi ve kaloriferli okullarda radyatörlerde termostatlı vana kullanılması,

9-Okullarda ve resmi binalarda giriş kapısının kendiliğinden kapanabilir ve hava sızdırmaz yapılması önem arz etmektedir.

VI-Yetki Devri:

Bakanlığımızın 29/06/2006 tarihli ve B.18.0.ÇYG.0.02.00.02/7530 sayılı Yetki Devri Genelgesi ile Genelge ekinde yer alan; satışa sunulan katı yakıtların denetimi ve idari yaptırım kararını verme konusunda en az lise ve üstü eğitim kurumlarından mezun eleman/elemanlar istihdam eden çevre denetim birimine haiz belediyelere yetki devri yapılmıştır.

Söz konusu belediyelerin yetkisini kaybetmesi veya gerekli şartları sağlayarak çevre denetim birimini kurmuş belediyelerin başvuru yapması hususunun, İl Çevre ve Orman Müdürlüklerince Bakanlığımıza ivedi olarak bildirilmesi halinde ilgili Kanun, Yönetmelik ve Genelge kapsamında yetki devri iptali veya yeni yetki devri yapılması durumu değerlendirilecektir.

VII-Yürürlükten kaldırılan düzenlemeler:

Bakanlığımızın 30/07/2009 tarihli ve B.18.0.ÇYG.0.02.02-010.06-12631 sayılı Hava Kirliliğinin Kontrolü ve Önlenmesi (2009/15) Genelgesi **yürürlükten kaldırılmıştır.**

Bu çerçevede, bu genelgede belirtilen konulara önem verilerek hava kirliliği ile ilgili ciddi mücadele verilmesi, genelge doğrultusunda alınan kararların uygulanması, gerekli denetimlerin yapılması ve genelge kararlarının Belediye Başkanlıklarına, Kaymakamlıklara ve diğer ilgili kurum/kuruluş/birimlere duyurulmasının sağlanması ve her kurum/kuruluş/birimin kendine düşen görevleri yerine getirmeleri hususunda bilgilerinizi ve gereğini arz ve rica ederim.

Prof.Dr. Veysel EROĞLU
Bakan

EKLER:

- 1- EK-I : İller ve Bu İllere Bağlı İlçelerin Grupları (2010-2011 Kış Sezonu İçin)
- 2- EK-II : Katı Yakıt Satıcısı Kayıt Belgesi Örneği
- 3- EK-III : Dağıtıcı Kayıt Belgesi Örneği
- 4- EK-IV : Uygunluk İzin Belgesi Örneği
- 5- EK-V : Satış İzin Belgesi Örneği (İthalatçı/Üretici)
- 3- EK-VI : Satıcılar için satışa sunulan katı yakıtlara ait bildirim tablosu örneği
- 6- EK-VII : İthalatçı/Üretici için dağıtımı yapılan katı yakıtlara ait bildirim tablosu örneği
- 7- EK-VIII : Dağıtıcı için dağıtımı yapılan katı yakıtlara ait bildirim tablosu örneği

DAĞITIM:

Gereği:

- İl Çevre ve Orman Müdürlüklerine
- Yetki devri yapılan belediye başkanlıklarına

Bilgi:

- Başbakanlık
- İçişleri Bakanlığına
- Sağlık Bakanlığına
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına
- Bayındırlık ve İskan Bakanlığına

**2010-2011 KIŞ SEZONU İÇİN
KULLANILMASI GEREKEN YAKITLARA GÖRE
İL VE İLÇE GRUPLARI**

I.GRUP İLLER/İLÇELER: Bu grupta yer alan il/ilçeler, İKHKK Yönetmeliğinin Tablo 10 ve Tablo 11’inde belirtilen kömürler ile TSE 12055’te belirtilen Briket Kömürü kullanacaklardır. Ayrıca, Büyükşehirlerde, Yönetmeliğin 31.maddesi çerçevesinde Büyükşehir Belediyesi sınırları içindeki yerleşim alanları için MÇK Kararı ile Tablo 10’da belirtilen kömür zorunlu hale getirilebilir.

II.GRUP İLLER/İLÇELER: Bu grupta yer alan il/ilçeler, İKHKK Yönetmeliğinin Tablo 10, Tablo 11 ve Tablo 12’inde belirtilen kömürler ile TSE 12055’te belirtilen Briket Kömürü kullanacaklardır.

İLİN ADI	Merkez ve Merkez İlçelerin Grubu	I. Grup İlçeler	II. Grup İlçeler
ADANA	I		Tüm İlçeler
ADİYAMAN	I		Tüm İlçeler
AFYONKARAHISAR	I		Tüm İlçeler
AĞRI	I	Patnos, Doğu Beyazıt	Diğer İlçeler
AKSARAY	I		Tüm İlçeler
ANTALYA	I	Alanya, Manavgat	Diğer İlçeler
AMASYA	I		Tüm İlçeler
ANKARA	I	Polatlı	Diğer İlçeler
ARDAHAN	II		Tüm İlçeler
ARTVİN	II		Tüm İlçeler
AYDIN	II		Tüm İlçeler
BALIKESİR	I	Bandırma	Diğer İlçeler
BARTIN	II		Tüm İlçeler
BATMAN	I		Tüm İlçeler
BAYBURT	II		Tüm İlçeler
BİLECİK	I	Bozüyük	Diğer İlçeler
BİNGÖL	I		Tüm İlçeler
BİTLİS	I	Tatvan	Diğer İlçeler
BOLU	I		Tüm İlçeler
BURDUR	I		Tüm İlçeler
BURSA	I	İnegöl	Diğer İlçeler
ÇANAKKALE	I	Çan, Gelibolu	Diğer İlçeler
ÇANKIRI	I		Tüm İlçeler
ÇORUM	I		Tüm İlçeler
DENİZLİ	I		Tüm İlçeler
DİYARBAKIR	I		Tüm İlçeler

DÜZCE	I		Tüm İlçeler
EDİRNE	I		Tüm İlçeler
ELAZIĞ	I		Tüm İlçeler
ERZİNCAN	II		Tüm İlçeler
ERZURUM	I		Tüm İlçeler
ESKİŞEHİR	I		Tüm İlçeler
GAZİANTEP	I	Nizip	Diğer İlçeler
GİRESUN	II		Tüm İlçeler
GÜMÜŞHANE	II		Tüm İlçeler
HAKKARİ	I	Yüksekova	Diğer İlçeler
HATAY	II	İskenderun, Dört Yol	Diğer İlçeler
İĞDIR	I		Tüm İlçeler
ISPARTA	I		Tüm İlçeler
İSTANBUL	I	Tüm İlçeler	
İZMİR	I	Ödemiş, Bergama	Diğer İlçeler
KARABÜK	I	Safranbolu	Diğer İlçeler
KARAMAN	I		Tüm İlçeler
KARS	I	Kağızman, Sarıkamış	Diğer İlçeler
KASTAMONU	I		Tüm İlçeler
KAYSERİ	I		Tüm İlçeler
KIRIKKALE	I	Bahşılı, Yahşihan	Diğer İlçeler
KIRKLARELİ	II	Lüleburgaz	Diğer İlçeler
KIRŞEHİR	I		Tüm İlçeler
KİLİS	II		Tüm İlçeler
KOCAELİ	I	Tüm İlçeler	
KONYA	I	Akşehir, Beyşehir, Çumra, Ereğli, Ilgın, Seydişehir	Diğer İlçeler
KÜTAHYA	I	Tavşanlı	Diğer İlçeler
MALATYA	I	Battalgazi, Yeşilyurt	Diğer İlçeler
MANİSA	I	Akhisar, Salihli, Saruhanlı, Soma, Turgutlu	Diğer İlçeler
MARDİN	I	Kızıltepe, Midyat, Nusaybin	Diğer İlçeler
MERSİN	I	Tarsus	Diğer İlçeler
MUĞLA	I	Yatağan, Milas, Fethiye	Diğer İlçeler
MUŞ	I		Tüm İlçeler
K.MARAŞ	I	Afşin, Elbistan	Diğer İlçeler
NEVŞEHİR	II		Tüm İlçeler
NİĞDE	I		Tüm İlçeler
ORDU	I	Ünye, Fatsa	Tüm İlçeler

OSMANİYE	I		Tüm İlçeler
RİZE	I	Ardeşen, Çayeli, Fındıklı, Pazar	Diğer İlçeler
SAKARYA	I		Diğer İlçeler
SAMSUN	I	Bafra	Diğer İlçeler
SİİRT	I		Tüm İlçeler
SİNOP	II		Tüm İlçeler
SİVAS	I		Tüm İlçeler
Ş.URFA	I	Siverek, Viranşehir	Diğer İlçeler
ŞIRNAK	I		Tüm İlçeler
TEKİRDAĞ	I	Çorlu, Çerkezköy, M.Ereğlisi	Diğer İlçeler
TOKAT	I	Zile, Erbaa, Niksar, Turhal	Diğer İlçeler
TRABZON	I	Akçaabat	Diğer İlçeler
TUNCELİ	II		Tüm İlçeler
UŞAK	I		Tüm İlçeler
YALOVA	I		Tüm İlçeler
YOZGAT	I	Sorgun	Diğer İlçeler
ZONGULDAK	I	Ereğli, Alaplı	Diğer İlçeler
VAN	I	Erciş	Diğer İlçeler

T.C.
.....VALİLİĞİ
İl Çevre ve Orman Müdürlüğü

Tarih :
Belge No : (İl Trafik Kodu.KYS.Sıra no)
(Örnek: 06.KYS.001)

KATI YAKIT SATICISI KAYIT BELGESİ

Firma Adı :
Adresi :
Vergi No :

Yukarıda bilgileri yer alan şahıs/firma/şirket, ilimizde ısınma maksatlı katı yakıt satıcısı olarak kayıtlıdır.

Yetkili
İmza
Mühür

T.C.
.....VALİLİĞİ
İl Çevre ve Orman Müdürlüğü

Tarih :

Belge No : (İl Trafik Kodu.KYS.Sıra no)
(Örnek: 06.DKB.001)

DAĞITICI KAYIT BELGESİ

Firma Adı :

Adresi :

Vergi No :

Yukarıda bilgileri yer alan şahıs/firma/şirket, ilimizde ısınma maksatlı katı yakıt dağıtıcı sı olarak kayıtlıdır.

Yetkili
İmza
Mühür

EK-IV

T.C.

.....**VALİLİĞİ**
(İl Çevre ve Orman Müdürlüğü)

SAYI :B.18.4.İÇÖ.....-125.02.03-

Tarih:...../...../.....

KONU: Uygunluk İzin Belgesi

.....

İlgi:.....tarih vesayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde sunulan **Analiz Belgesi ile yapmış olduğunuz talebiniz**, İl Çevre ve Orman Müdürlüğümüzce incelenmiş olup, söz konusu katı yakıtın Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği'nin ... maddesinde (Tablo ..'da) belirtilen katı yakıtların ısınma maksadıyla, Yönetmeliğin 28 inci maddesine göre, **I.Grup İl ve İlçeler /II. Grup İl ve İlçeler /Köy ve beldelerde** kullanılması İl Çevre ve Orman Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür. İş bu **Uygunluk İzin Belgesi** ... ton yakıt için düzenlenmiştir.

İlimizde veya satışı yapılan illerde denetimlerde alınan numunenin analiz sonuçlarının Tablo 'da belirtilen/izne esas teşkil eden limit değerleri sağlamaması veya yakıtın yukarıda belirtilen ısınma maksatlı kullanılması uygun yerlerin haricine satışının yapılması durumunda, Çevre Kanunu, ilgili yönetmelik ve genelge kapsamında işlem yapılır.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Yetkili
İmza
Mühür

T.C.
.....VALİLİĞİ
(İl Çevre ve Orman Müdürlüğü)

SAYI :B.18.4.İÇO.....-125.02.03-
KONU: Satış İzin Belgesi

Tarih:...../...../.....

.....

İlgi:.....tarihli vesayılı yazınız.

İlgi yazınız ve ekinde bir kopyası verilen tarihli ve sayılı **Uygunluk Belgesi/Uygunluk İzin Belgesi** kapsamındaki katı yakıtın ilimizde **katı yakıt satıcısı kayıt belgesi**'ne sahip satıcılar aracılığıyla satılması ve **katı yakıt satıcısı kayıt belgesine** sahip satıcılara Dağıtıcı Kayıt Belgesine sahip gerçek ve tüzel kişiler tarafından yakıt verilmesi hususu İl Çevre ve Orman Müdürlüğümüzce incelenmiştir.

Söz konusu katı yakıtın aşağıda belirtilen/ekte verilen **katı yakıt satıcısı kayıt belgesi**'ne sahip satıcılar aracılığıyla satılması ve Dağıtıcı Kayıt Belgesine sahip dağıtıcılar aracılığıyla dağıtılması İl Çevre ve Orman Müdürlüğümüzce uygun görülmüş olup, iş bu belge **Satış İzin Belgesi** olarak düzenlenmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Yetkili
İmza
Mühür

EKLER

EK-I: Katı yakıt satıcısı kayıt belgesine sahip satıcılar ile dağıtıcıların listesi

EK-II: İthalatçı/üretici tarafından doldurulması gereken EK-VII Tablosu

EK-VI (*)
Satıcılar İçin

.....VALİLİĞİ
İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne

Valiliğinizce, firmamız adına düzenlenmiş olantarih venumaralı “Katı Yakıt Satıcısı Kayıt Belgesi” çerçevesinde 6 aylık (nisan-eylül yaz ve ekim-mart kış) döneminde ısınma maksatlı olarak satışa sunulan yakıtlara ait bilgiler, aylık bazda aşağıda yer almaktadır.

AYLAR	İthalatçı/Üretici Firma Adı (Dağıtıcıdan alınmış ise, bu firmalara ilaveten dağıtıcı adı parantez içerisinde belirtilir.)	Uygunluk Belgesi Tarih ve Numarası	Uygunluk İzin Belgesi Tarih ve Numarası	Teslim Alınan Yakıt Miktarı (ton)	İl sınırları içerisinde Satılan Yakıt Miktarı (ton)	İl sınırları Dışına İhale ile Satılan Yakıt Miktarı (ton)	Satılmayan (Stok) Yakıt Miktarı (ton)

Satıcı Firma adı
Firma yetkilisi
İmza

Farklı illere ihale ile satılan yakıt miktarı ayrıca satıcı tarafından ilgili İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne “..... döneminde ilinize Tablo’da belirtilen özellikleri sağlayan ton katı yakıtın ihale yolu ile satışı gerçekleştirilmiştir. Talep edilmesi durumunda detaylı bilgi gönderilecektir.” yazısı ile bilgi verilecektir.

EK-VII (*)
İthalatçı/Üretici İçin

... VALİLİĞİ
İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne

Şahsım/şirketimiz/firmamız adına düzenlenmiş olantarih venumaralı **İthalatçı Kayıt Belgesi/Uygunluk İzin Belgesi** çerçevesinde 3 aylık (ocak-mart, nisan-haziran, temmuz-eylül ve ekim-aralık) dönemlerden..... dönemine ait ısınma maksatlı olarak ilinizde dağıtımı yapılan yakıtlara dair bilgiler aşağıda yer almaktadır.

Ayrıca, söz konusu dönem içerisinde ilinize Tablo’da belirtilen özellikleri sağlayan ton katı yakıtın ihale yolu ile satışı gerçekleştirilmiştir. Talep edilmesi durumunda detaylı bilgi gönderilecektir.

Katı Yakıt Satıcısı /Dağıtıcı Adı	Katı Yakıt Satıcısı/Dağıtıcı Kayıt Belgesi		Dönem içerisinde Teslim Edilen Yakıt Miktarı (ton)	Dönem İçerisinde İade Alınan Yakıt Miktarı (ton)
	Tarih	Numarası		

Firma adı
Firma yetkilisi
İmza

(*) Bu Belge, yakıt dağıtımı/satışı yapılan iller için ayrı ayrı düzenlenecek ve ilgili il çevre ve orman müdürlüklerine gönderilecektir.

EK-VIII (*)
Dağıtıcı İçin

...VALİLİĞİ
İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne

Şahsım/şirketimiz/firmamız adına düzenlenmiş olantarih venumaralı **Dağıtıcı Kayıt Belgesi** çerçevesinde 3 aylık (ocak-mart/nisan-haziran/temmuz-eylül/ekim-aralık) dönemde Firmasının tarih ve numaralı **İthalatçı Kayıt Belgesi/Uygunluk İzin Belgesi** çerçevesinde ısınma maksatlı olarak ilinizde dağıtımı yapılan yakıtlara ait bilgiler aşağıda yer almaktadır.

Ayrıca, söz konusu dönem içerisinde ilinize Tablo'da belirtilen özellikleri sağlayan ton katı yakıtın ihale yolu ile satışı gerçekleştirilmiştir. Talep edilmesi durumunda detaylı bilgi gönderilecektir.

Katı Yakıt Satıcısı	Katı Yakıt Satıcısı		Dönem içerisinde Teslim Edilen Yakıt Miktarı (ton)	Dönem İçerisinde İade Alınan Yakıt Miktarı (ton)
	Tarih	Numarası		

Firma adı
Firma yetkilisi
İmza

(*) Bu Belge, yakıt dağıtımı/satışı yapılan iller için ayrı ayrı düzenlenecek ve ilgili il çevre ve orman müdürlüklerine gönderilecektir.